

Pravoo Toolbox

Beschrijving Jonge Kind
groep 1-2 (fase 1)

April 2021

een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Verantwoording

2021 SLO, Amersfoort

Mits de bron wordt vermeld, is het toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de uitgever deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren en/of verspreiden en om afgeleid materiaal te maken dat op deze uitgave is gebaseerd.

Informatie

SLO

Postbus 502, 3800 AM Amersfoort

Telefoon (033) 4840 840

Internet: <http://jongekind.slo.nl>

E-mail: primaironderwijs@slo.nl

Inleiding

Observatie-instrumenten Jonge Kind

Om de ontwikkeling van peuters en kleuters te volgen, te stimuleren en te registreren zijn er diverse observatie-instrumenten op de markt. Deze observatie-instrumenten kunnen pedagogisch medewerkers en leerkrachten helpen bij het maken van inhoudelijk verantwoorde keuzes in het aanbod aan het jonge kind. Een aanbod dat zowel passend is voor kinderen met een achterstand als voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Beschrijvingen van observatie-instrumenten Jonge Kind

Sinds 2013 maakt SLO van veelgebruikte observatie-instrumenten voor jonge kinderen beschrijvingen. SLO geeft met deze beschrijving een objectief beeld van een observatie-instrument.

Beschrijvingsformat

Iedere beschrijving wordt gemaakt aan de hand van een format met dezelfde onderdelen. Daar waar informatie van de uitgever wordt aangehaald wordt dat tussen aanhalingstekens geplaatst. Alle beschrijvingen worden, nadat ze zijn voorgelegd aan de uitgever, op dezelfde wijze weergegeven en gepresenteerd op de website Jonge Kind van SLO (<http://jongekind.slo.nl>).

Samen met de (eventueel) uitgevoerde analyse* op de aanbodsdoelen Jonge Kind vormt de beschrijving een totaalbeeld van het observatie-instrument.

**Nog niet van alle observatie-instrumenten zijn analyses uitgevoerd. Vanaf 2022 zullen deze plaatsvinden.*

Pravoo Toolbox groep 1-2

Beschrijving

Titel	<i>Pravoo Toolbox</i>
Auteur(s)	Luc Koning in samenwerking met team Dapto
Uitgever	Dapto/ Unilogic BV
Jaar van uitgave	2019-2021 (online module; aanpassingen steeds mogelijk)
Doelgroep	Basisonderwijs groep 1-2
Samenstelling van het instrument	Online module voor het observeren en registreren van de ontwikkeling van leerlingen van groep 1-2 met als onderdelen: Leerlingvolglijst, Signaleringsoverzicht, Rapportages en Begeleiding (format ontwikkelaanpak en orthotheek). De observatie-items in de leerlingvolglijst worden door school zelf vastgesteld op grond van hun eigen visie en schoolpopulatie.
Doorgaande lijn	Het instrument is een op zich zelf staand instrument voor groep 1 en 2. Doordat de school zelf de doelen en leerlijnen bepaald, kan er op die manier toch voor een doorgaande lijn worden gezorgd.
Geanalyseerde onderdelen	Omdat er geen voorschreven doelen en observatiepunten zijn maar deze door de school zelf wordt bepaald, is een analyse op de SLO-doelen niet mogelijk. Er is daarom alleen een beschrijving van het instrument gemaakt. Voor een overzicht van de doelen wordt verwezen naar de inhoudskaarten fase 1 (groep 1-2) op de website Jonge kind van SLO.
Uitgangspunten en doelstellingen van het instrument	“Kenmerkend is de hoge mate van adaptiviteit: niet het systeem is leidend, maar de mensen die ermee werken. Dit sluit volledig aan bij het pleidooi van orthopedagoog Luc Koning voor een schoolspecifiek kindvolgsysteem.” “Veel scholen ervaren beperkingen bij het gebruik van kant-en-klare volgsystemen. Er worden onderdelen gemist en de inhoud sluit veelal niet aan bij de onderwijskundige visie, het lesprogramma en/of de leerlingpopulatie van de school. <i>Pravoo</i> biedt in deze gevallen uitkomst: het is het enige kleutervolgsysteem dat u volledig kunt laten aansluiten op de inhoud van het gegeven onderwijs, de onderwijsvisie van de school en de leerlingpopulatie in de klas.”

<p>Korte beschrijving van visie op het jonge kind zoals aangegeven in het instrument/ de methode</p>	<p>In het instrument wordt aangegeven dat scholen bij het ontwerpen van hun eigen set doelen/leerlijnen hierbij hun eigen visie op onderwijs aan jonge kinderen dienen te gebruiken. Op deze manier past het instrument altijd bij de schoolvisie en de visie op onderwijs aan jonge kinderen.</p>
<p>Inhoud</p>	<p>De <i>Pravoo Toolbox</i> bestaat uit: Leerlingvolglijst, Signaleringsoverzicht, Rapportages en Begeleiding. De Leerlingvolglijst is de observatietool binnen het instrument. Scholen kunnen zelf bepalen welke doelen en leerlijnen er in worden opgenomen. De leerlingvolglijst is verdeeld in ontwikkelingsgebieden met per gebied één of meerdere onderdelen. Deze onderdelen bevatten de items die daadwerkelijk geobserveerd worden. In het scor raster worden de scores ingevuld. Naast de scores kunnen opmerkingen genoteerd worden. Er zijn vijf peilpunten. Binnen een ontwikkelingsgebied zijn twee soorten onderdelen te onderscheiden: leerlijnen en doelensets. De items binnen een leerlijn kennen een vaste volgorde, gerelateerd aan de ontwikkelingsleeftijd van een kind. Bij de doelensets is sprake van op zichzelf staande doelen die los van elkaar worden gescoord. Het Signaleringsoverzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van de leerlingen. Het wordt automatisch samengesteld als er uit de volglijsten ontwikkelingsachterstanden naar voren komen. Bij Begeleiding zit een format voor een ontwikkelaanpak. Voor het opstellen en uitvoeren hiervan kan gebruik worden gemaakt van de hulpmiddelen die in de orthotheek zitten. Met het onderdeel Rapportages kan informatie uit de volglijsten worden gedeeld.</p>
<p>Aspecten taalontwikkeling</p>	<p>De ontwikkelingsaspecten en leerlijnen worden door school zelf bepaald.</p>
<p>Aspecten rekenontwikkeling</p>	<p>Idem.</p>
<p>Aspecten sociaal-emotionele ontwikkeling</p>	<p>Idem.</p>
<p>Aspecten bewegingsonderwijs</p>	<p>Idem.</p>

<p>Werkwijze</p>	<p>Op het moment dat scholen met de <i>Pravoo Toolbox</i> gaan werken, dienen ze eerst met de module de inhoud van hun eigen leerlingvolgsysteem te bepalen: welke ontwikkelingsaspecten worden opgenomen en op welke manier? Er zijn enkele voorbeeldmodellen opgenomen die aangepast kunnen worden of alleen als voorbeeld kunnen worden gebruikt. Ook de normeringsvlakken moeten worden vastgesteld: wanneer dient een leerling iets te beheersen? Voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong kunnen uitloopdoelen worden opgenomen in het instrument.</p> <p>Bij de observaties wordt binnen de leerlijnen per peilpunt één bolletje aangevinkt. De doelen worden los van elkaar gescoord, op het moment dat een leerling dit doel beheerst. Daar waar nodig kan een leerkracht opmerkingen toevoegen. Na de observaties kan een signaleringsoverzicht worden gegenereerd en kunnen ontwikkelaanpakken worden vastgesteld. Er zijn vijf peilpunten: begin, midden en eind groep 1, midden en eind groep 2. Naar keuze kan dit uitgebreid worden naar 7 peilpunten.</p> <p>Met de Edex-koppeling kunnen leerlingen, groepen en medewerkers uit het eigen administratiesysteem worden geïmporteerd en daarna bewerkt.</p>
<p>Aanwijzingen voor registratie</p>	<p>Om te monitoren of een leerling een goede ontwikkeling doormaakt, dient vooraf te zijn bepaald op welk peilpunt een doel beheerst zou moeten zijn. Dit wordt in de module in beeld gebracht met normeringsvlakken in oranje en grijs. De plaatsing van deze vakken over de doelen wordt door de school bepaald bij het opstellen van het eigen model. Bij de observaties wordt aangevinkt of de leerling een doel beheerst. Een doel in het oranje vak hoeft een leerling nog niet te beheersen, een doel in het grijze vak in principe wel. Niet afgevinkte doelen in het grijze vak geven een achterstand aan. Een wel afgevinkt doel in het grijze vlak duidt mogelijk op een ontwikkelingsvoorsprong. De leerkracht kan bij deze items desgewenst een opmerking plaatsen (tekstballon). Bij de leerlijnen geven de normeringsvlakken per peilpunt aan op welk niveau een leerling op het betreffende moment moet zitten. Wanneer het gescoorde niveau binnen het grijze vlak valt, is sprake van een ontwikkelingsachterstand.</p>

<p>Aanwijzingen voor hulp bij gesignaleerde problemen</p>	<p>Na het selecteren van de groep verschijnt een signaleringsoverzicht. Dit overzicht geeft een beeld van de bestaande ontwikkelingsachterstanden binnen een groep voor de gekozen leerlijnen. Bij leerlingen met een achterstand wordt dit met een symbool aangegeven. Op grond van de analyse van de signaleringen bepaalt de leerkracht om een ontwikkelaanpak in te zetten. Dit kan zowel op leerlingniveau als op groepsniveau. Het format hiervoor staat klaar onder het documenticoon. Voor het opstellen en uitvoeren hiervan kan gebruik worden gemaakt van de hulpmiddelen die in de orthotheek zitten. In de orthotheek zitten ook diagnosemiddelen die aanvullend ingezet kunnen worden.</p>
<p>Opmerkingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De uitgever geeft aan dat de ontwerpfasen voor een school ongeveer twee dagdelen in beslag neemt. • Er zijn diverse mogelijkheden voor begeleiding, zowel gericht op de ontwerpfasen (eventueel aangevuld met een sessie 'raadpleeg de expert Luc Koning') als op het werken met de verschillende onderdelen (basisvaardigheden, volgen en rapporteren, signaleren en remediëren).